

TUTKINTOKOHTAISET TERVEYDENTILAVAATIMUKSET KASVATUSALAN TUTKINNOISSA

[Opetushallituksen määräys 1.1.2025, OPH-4869-2024 ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 40§ Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset ammatillisessa koulutuksessa - liite](#)

Kun haet koulutukseen, sinun on hyvä arvioida omaa terveydentilaasi ja verrata sitä alan terveydentilasiin vaatimuksiin, jotka perustuvat niin kutsuttuun SORA-lainsäädäntöön. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisesti opiskelijaksi hakijan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa sitä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä koulutukseen liittyviin käytännön tehtäviin oppilaitoksessa, työpaikalla tai

Muussa oppimisympäristössä, jos lain ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) 81 §:ssä tarkoitettuihin tutkintoihin liittyvät turvallisuusvaatimukset sitä edellyttävät ja jos estettä ei voida kohtuullisin toimin poistaa. Opetushallitus määrää 81 §:ssä tarkoitettuja tutkintoja ja osaamisaloja opiskelemaan otettavien terveydentilaa koskevista vaatimuksista.

Koulutuksessa, työpaikoilla tai muussa oppimisympäristössä edellytetään henkilöltä käytännön tehtävien aiheuttamaan kuormitukseen nähden riittävää fyysistä ja psyykkistä toimintakykyä. Tarvittaessa henkilön terveydentilan tai toimintakyvyn osalta tulee arvioida mahdollisten sairauksien aiheuttamat rajoitteet ja sairauksien yksilöllinen hoitotilanne suhteessa koulutuksesta ja käytännön työtehtävistä suoriutumiseen.

Opiskelijaksi ottamisen esteenä voi olla:

- fyysistä terveyttä ja toimintakykyä rajoittava sairaus tai vamma - kommunikoinnin ja viittomisen estävä sairaus tai vamma
- lääkkeiden riippuvuus tai ongelma- tai väärinkäyttö
- mielenterveyden häiriö tai psyykkinen sairaus, joka ei ole hoitotasapainossa
- päihteiden riippuvuus tai ongelma- tai väärinkäyttö
- vuorovaikutusta vaikeuttava toimintakyvyn häiriö

(Opetushallituksen määräys 4.10.2024 OPH-4869-2024)

TERVEYDENTILAN JA TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI

Hakemisen yhteydessä hakija tutustuu tutkintokohtaisiin terveydentilan ja toimintakyvyn vaatimuksiin ja ilmoittaa hakulomakkeella, jos hänellä saattaa olla terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä este tai haaste. Terveydentilan selvittämisestä vastaava opettaja on hakijaan yhteydessä ja selvittää luottamuksellisesti, onko este tai haaste sellainen, että hakija ei kykenisi suorittamaan tutkintoa. Tarvittaessa selvittämisestä vastaava opettaja voi pyytää hakijalta lisäselvityksen, esim. lääkärinlausunnon.

Jos opiskelijan terveydentila tai toimintakyky eivät vastaa alan vaatimuksia tai muuttuvat oleellisesti opiskelun aikana, eikä esteitä voida kohtuullisin toimin poistaa, voidaan opiskeluoikeus peruuttaa. Opiskeluoikeus voidaan myös peruuttaa tilanteessa, jossa opiskelija on salannut terveydentilaansa liittyviä tietoja opiskelijaksi otettaessa. Opiskelijan oikeusturvan kannalta on perusteltua, että häntä ei valita sellaiseen koulutukseen, jonka mukaisissa tehtävissä hän ei terveydentilansa vuoksi voisi toimia.

OPISKELUOIKEUDEN AIEMPI PERUUTTAMINEN

Opiskelupaikan vastaanottamisen yhteydessä opiskelijan tulee Wilmassa ilmoittaa aiemmasta opiskeluoikeuden peruuttamisesta.

Opiskelijaksi valitun tulee ilmoittaa opiskelupaikan vastaanottamisilmoituksen yhteydessä koulutuksen järjestäjälle, mikäli opiskeluoikeus on peruutettu joissakin aiemmissa opinnoissa (ammattiopisto, ammattikorkeakoulu tai yliopisto). Opiskeluoikeus voidaan opintojen aikana peruuttaa aiemman opiskelupaikan peruuttamisen vuoksi, mikäli hakija on asian salannut. (Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2025)

RIKOSTAUSTAOTTEEN PYYTÄMINEN

Opiskelijan tulee koulutuksen järjestäjän pyynnöstä antaa nähtäväksi rikosrekisterilain (770/1993) 6 §:n 3 momentissa tarkoitettu ote rikosrekisteristä, jos opiskelijan opintoihin tai työpaikalla järjestettävään koulutukseen sisältyy olennaisesti alaikäisten parissa työskentelyä. Jos opiskelija on tuomittu rangaistukseen sukupuolisiveellisyttä loukkaavasta teosta, seksuaalirikoksesta, törkeästä henkeen tai terveyteen kohdistuneesta rikoksesta tai vähäistä vakavammasta huumausainerikoksesta, voidaan hänen opiskeluoikeutensa peruuttaa.

Savon ammattiopisto | PL 87 (Hehkukatu 1), 70211 Kuopio | www.sakky.fi